

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**КРАЇНОЗНАВСТВО ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ
ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

підготовки

бакалавра

спеціальності

014 Середня освіта (Мова і література

(німецька))

освітньо-професійної програми Середня освіта. Німецька мова

Силабус навчальної дисципліни «КРАЇНОЗНАВСТВО ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ЙОГО ВИКЛАДАННЯ» підготовки бакалавра, 01 Освіта /Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова.

Розробники: Близнюк Л. М., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук;

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 28 серпня 2020р.

Завідувач кафедри:

(Застровська С. О.)

Луцьк 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)). Середня освіта. Німецька мова бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60 /2		Рік навчання: 3
ІНДЗ: немає		Семестр: 6-ий
		Лекції: 20 год.
		Семінарські: 16 год.
		Самостійна робота: 20 год.
		Консультації: 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Близнюк Людмила Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	-
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	м.т. 050 1412593
	luda_blysnjuk@ukr.net bluzniuk.luda@eenu.edu.ua
Дні занять	Розклад занять: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання щодо курсу можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі, а також через чат

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Країнознавство Німеччини» є складовою частиною дисциплін лінгвістичного циклу. Країнознавство є основою інтеркультурного методу вивчення іноземної мови, оскільки предмет дослідження цієї навчальної дисципліни - це національна культурна семантика мови, тобто зміст, який пов'язаний з особливостями економіки, географії, суспільного устрою, фольклору, літератури, всіх видів мистецтва, науки, деталями побуту, звичаями та традиціями народу Німеччини. Запропонований курс покликаний ознайомити студентів з

сучасною німецькою дійсністю в усіх її аспектах через мову, сприяти оволодінню студентами системою ідей та поглядів, які притаманні носіям мови, розвинути лінгвістичну, комунікативну та країнознавчу компетенції і має науково-пізнавальну спрямованість.

Країнознавство значно підвищує мотивацію оволодіння мовою, сприяє загальнокультурному розвитку особистості студента, оскільки має комплексний характер.

2. Пререквізити.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Країнознавство Німеччини» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: Практика усного та писемного мовлення німецької мови, Практична граматики німецької мови, Практична фонетика німецької мови, Література країн основної іноземної мови, Етнолінгвістика, Риторика, Соціолінгвістика, Теорія та практика перекладу.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою курсу є опанування студентами як теоретичними так і практичними знаннями про Німеччину, ознайомлення з сучасною дійсністю в усіх її аспектах через мову. Предметом вивчення стануть географічне положення, ландшафти, державний устрій, соціальне забезпечення, систему освіти, економіку, банкову систему, екскурс в історію, реалії та діалекти, культурні цінності та відповідні лексичні та граматичні структури для реалізації різних комунікативних намірів. Курс країнознавства передбачає здійснення віртуальних подорожей Німеччиною, знайомство з її великими містами, ознайомлення з устроєм федеральних земель, огляд визначних місць, ознайомлення та аналіз фактів про здобування вищої освіти та дуальну систему, вміння вести бесіду на відповідні теми та володіти відповідними компетенціями в читанні, аудіюванні, говорінні та письмі, правильно розуміти, перекладати, застосовувати лінгвокультурні реалії.

Основними завданнями вивчення курсу країнознавства Німеччини є:

1. Формування у студентів уявлення про географічне положення, клімат, ландшафти, з урахуванням лексичних одиниць, граматичних структур, які передають увесь культурний спектр країни, мова якої вивчається.
2. Ознайомлення студентів з державним устроєм Німеччини і порівняння його з таким в Україні, вміння проводити дискусії, дебати, круглі столи на запропоновану тематику.

Професійна спрямованість курсу полягає у виробленні у студентів відповідних науково-професійних вмінь ефективно використовувати набуті знання у практиці викладання іноземної мови (німецької) в загальноосвітніх / вищих навчальних закладах освіти, в перекладацькій діяльності, у практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, в актах міжкультурної комунікації.

3. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні володіти такими

компетентностями:

3.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати різного рівня складності спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі педагогіки, викладати німецьку мову та літературу й англійську мову в закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування сучасних теорій та методів освітніх наук і новітніх інформаційних технологій.

3.2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, послуговуючись ефективними прийомами і засобами вербальної та невербальної комунікації.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня толерантно і взаємоввічливо із дотриманням професійної етики.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 12. Здатність використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.

ЗК 13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 14. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

3.3. Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному,

нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися у професійній діяльності знаннями про історію мови та основні мовні явища, враховуючи різні напрями сучасних філологічних досліджень, здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 5. Здатність послуговуватися в професійній діяльності знаннями про історико-культурні особливості країн, мова яких вивчається, основні періоди розвитку німецькомовної літератури, напрямів, жанрів і стилів, представників та художніх явищ, визначати її місце у світовому літературному процесі.

ФК 6. Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

ФК 7. Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати і ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання.

ФК 8. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 10. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісні ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК 11. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, підтримувати осіб з особливими освітніми потребами.

ФК 12. Здатність організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя.

ФК 13. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

ФК 14. Здатність виконувати наукові фахові дослідження з німецької та англійської мов, а також оприлюднювати їхні результати.

Результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземною мовами усно й письмово та використовувати їх для організації та управління освітнім процесом.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз,

впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її.

ПРН 3. Аналізувати можливості особистого професійного розвитку, визначати його оптимальний зміст і форми, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, планувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; зберігати й примножувати моральні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми освіти та шляхи їх розв'язання із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій особистісно зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 9. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 10. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 11. Аналізувати мовні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 12. Аналізувати й інтерпретувати твори німецькомовної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 13. Використовувати іноземні мови (німецьку, англійську, швейцарську) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 14. Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціалізації, вміти застосовувати їх у навчальній і професійній діяльності.

ПРН 15. Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.

ПРН 16. Використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, запобігати конфліктам в освітньому процесі.

ПРН 17. Взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходи, визначені цілями сталого розвитку.

ПРН 18. Створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснювати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 19. Дотримуватися під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів, популяризувати знання про здоровий спосіб життя.

ПРН 20. Організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час.

ПРН 21. Здійснювати оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізувати результати навчання учнів та забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Країна і люди. Державний устрій. Методика викладання.						
Тема 1. Географічне положення. Клімат. Ландшафти.		2	2	2		ДС, РМГ
Тема 2. Німецькі федеральні землі.		2	2	2		ДС,Т,РЗ РМГ
Тема 3. Державний устрій. Конституція і право.		2	2	2		ДС,Т, РЗ
Тема 4. Німеччина і Європа.		2		2	2	ДС,Т, РЗ
Разом за модулем 1	24	8	6	8	2	10
Змістовий модуль 2. Економіка. Соціальне забезпечення. Методика викладання.						
Тема 5. Торгівля.		2		2		ДС,Т, РЗ
Тема 6. Соціальне забезпечення. Медичне та пенсійне страхування.		2	2	2	1	ДС,Т,

						РЗ
Тема 7. Охорона навколишнього середовища.		2	2	2		ДС,Т, РЗ
Разом за модулем 2	17	6	4	6	1	10
Змістовий модуль 3. Освіта. Культура. Традиції та звичаї. Методика викладання.						
Тема 8. Школи. Професійна освіта.		2	2	2	1	ДС,Т, РЗ
Тема 9. Вищі навчальні заклади.		2	2	2		ДС,Т, РЗ
Тема 10. Традиції та звичаї.		2	2	2		ДС,Т, РЗ
Разом за модулем 3	19	6	6	6	1	10
Самостійна робота						10
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота						30
Усне опитування						30
Всього годин:	60	20	16	20	4	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів при вивченні країнознавства Німеччини спрямована на розвиток вміння працювати з довідниками, словниками, матеріалами, представленими на сайтах видавництв Hueber, Klett, Cornelsen та Goethe - Institut, вміння опрацювати завдання до країнознавчих фільмів та самостійно дидактизувати наданий матеріал. З цією метою студенти виконують практичні завдання згідно тематики семінарських занять.

Самостійна робота передбачає підготовку системи вправ та наочних засобів для ознайомлення з країнознавчим матеріалом на заняттях з німецької мови та і презентацію однієї з федеральних земель.

Презентація має включати відомості про:

- географічне положення, клімат, ландшафти;
- міста та їх визначні місця;
- галузі економіки та сільського господарства;
- культура та наука ;
- відомі особистості.

Тематика для презентацій:

1. Baden - Württemberg.
2. Bayern.

3. Berlin.
4. Brandenburg.
5. Bremen.
6. Hamburg.
7. Hessen.
8. Mecklenburg -Vorpommern.
9. Niedersachsen.
10. Nordrhein -Westfallen.
11. Rheinland - Pfalz.
12. Saarland.
13. Sachsen.
14. Sachsen - Anhalt.
15. Schleswig - Holstein.
16. Thüringen.

IV. Політика оцінювання

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за поточне оцінювання (40 балів) та екзамен (60 балів), який складається з виконання тестів (30 балів) та усної відповіді (30 балів). При поточному оцінюванні знань студентів враховуються участь в дискусіях під час лекційних та семінарських занять, виконання практичних завдань та тестів. За кожний змістовий модуль студент має можливість отримати максимальну кількість балів - «10», яка є середнім арифметичним за виконання усіх передбачених видів робіт. Всього за роботу під час семестру студенти можуть отримати 30 балів за 3 змістові модулі та 10 балів за підготовку презентації та розробки системи вправ до поданої тематики.

У випадку відсутності на занятті чи невиконання одного із видів обов'язкових робіт по темі студент отримує 0 балів за невиконаний вид роботи. У разі поважної причини студент може перездати тему під час проведення консультацій.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, самостійно виконувати навчальні завдання, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, під час підготовки презентації та розробки

дидактичних матеріалів, коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у два етапи: письмовий контроль у вигляді тесту та усне опитування. Кількість балів підсумкового контролю розподіляється таким чином: письмовий тест – 30 балів, усне опитування – 30 балів, разом – 60 балів. Для письмового контролю пропонуються комплекти тестових завдань. Усний підсумковий контроль дає теж максимальну кількість балів – 30. Студентам пропонуються три питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів максимально.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Гінка Б. І. Скарбничка з германістики : Посібник – порадник для германістів. : Навчальна книга – Богдан, 2007. 352 с.
2. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. «Лінгвокраїнознавство» німецькомовних країн: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 416 с.
3. Кульчинська О. Deutschland im Porträt. Landeskunde. Країнознавство. 16 федеральних земель Німеччини : Навчальний посібник : Навчальна книга – Богдан, 2012. 36 с.
4. Лопушанський Я.М., Радченко О.А. Країнознавство (Німеччина, Австрія): Навч. посібник : Дрогобич: Посвіт, 2015. 144 с.
5. Масляк П. О. Країнознавство : Підручник : 2 – ге вид., випр. – К : Знання, 2008. 298 с.
6. Franz Specht. Zwischendurch mal : Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. München : Hueber Verlag, 2012. 100 S.

7. Tatsachen über Deutschland. Sozietät Verlag. // Режим доступа до ресурсу: <http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/ru/home1.html>.

Додаткові джерела:

1. Камянова Т. Deutsch. Универсальный практический курс немецкого языка. М. : Словянский дом книги, 2003. 384 с.
2. Hansen M., Zuber B. Zwischen den Kulturen. Strategien und aktivitäten für landeskundliches Lehren und Lernen. Berlin, München : Langenscheidt KG, 1996. 96 S.
3. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R. Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch B2. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen GmbH. 2017. 177 S.
4. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R. Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Arbeitsbuch mit Audio-CD B2. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen GmbH. 2017. 181 S.
5. Deutsche Welle [Електронний ресурс]. — Режим доступа до ресурсу: <http://www.dw-world.de>
6. <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/index.html>
7. <https://www.hueber.de/einfach-digital/deutschfuchs>
8. www.klett.de
9. <https://www.cornelsen.de/empfehlungen/deutsch-als-fremdsprache/arbeitsblaetter>